

МИСТЕЦЬКА ХРОНІКА, ПОДІЇ, ФАКТИ

Андрія Чебикіна знову обрано ректором НАОМА

19 листопада 2013 року в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури відбулися вибори ректора, у зв'язку із закінченням у жовтні 2013 року терміну дії контракту з ректором НАОМА, академіком НАМ України, професором Андрієм Володимировичем Чебикініним.

Міністерство культури України, відповідно до ст. 18 та ст. 39 Закону України «Про вищу освіту», оголосило конкурс на заміщення вакантної посади ректора.

Претендентами на цю посаду були: завідувач кафедри техніки та реставрації творів мистецтва, професор, заслужений діяч мистецтв України **М. Ф. Тутов** та в. о. ректора Академії, академік НАМ України, професор, народний художник України **А. В. Чебикін**.

Першим перед колективом виступив зі своєю програмою розвитку й подальшої діяльності академії претендент на посаду ректора **М. Ф. Тутов**.

У своєму слові він зупинився на недостатньому фінансовому забезпеченні навчального процесу НАОМА, провівши порівняння з іншими ВНЗ, запропонував створити в Академії плановий відділ, вказав на недоліки в навчальному процесі, а також порушив питання щодо працевлаштування студентів. Претендентом на посаду ректора було запропоновано власні шляхи вирішення проблем у формі підвищення кваліфікації, запрошення для проходження творчої практики іноземних студентів з інших вишів.

Ректор академії **А. В. Чебикін**, виступаючи перед колективом НАОМА, звітував про роботу ректорату, академічних підрозділів та академії в цілому.

Пропонуємо увазі читачів **вклад** його **звітної доповіді**.

«Шановні колеги, професори, студенти, аспіранти, співробітники Академії!

Не хотілось би сьогодні робити якісь глибокі звіти. Все, що зроблено, більшість з вас знає. Все це ми робили з вами разом, з вашою допомогою, за вашою участю: від прибиральниці і обслуговуючого персоналу до професорсько-викладацького складу.

Все робилося заради того, щоб створити найкращі умови для навчання студентів і аспірантів, а також для здорового клімату в колективі, для всіх співробітників, удосконалення їхньої професійної майстерності, сприяння зростанню педагогічної і професійно-мистецької діяльності професорів, зростанню науково-педагогічного рівня Академії.

За сім останніх років почесні звання заслуженого діяча мистецтв України і заслуженого художника України отримали 24 особи, народного художника України – 7; вчені звання доцента – 18, професора – 2; вчені ступені кандидата наук – 6, доктора наук – 1; орден Ярослава Мудрого – 2, орден «За заслуги» – 5, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка – 1.

Переконаний, що кожне покоління зробило свій внесок у розбудову Академії, у її відродження, повернення втраченого й збереження головного – високої професійної школи, національних традицій.

Дякую цим стінам, багатьом вчителям, яких, на жаль, зараз тут немає, і тим, хто, слава Богу, зараз з нами, моїм побратимам по навчанню у РХСШ з 1957 року, а вони тут, у залі, однокурсникам з КДХІ, колегам по педагогічній і творчій роботі, починаючи з 1970 року.

Всі ми хотіли і намагалися зробити все, що могли для зростання професійності нашої школи.

Ми горді нашим колективом, раді, що в Академії серед працівників усіх рівнів служб – від технічних до наймудріших професорів – склалась щира, доброзичлива атмосфера співпраці.

Особливо ціную повагу від тих, хто залучив мене до педагогічної діяльності – це професори Іван Селіванов, Леонід Чичкан, Василь Чебаник, Василь Касян і тодішній ректор Василь Бородай, які підтримали цю ініціативу.

З певним острахом сприйняв пропозицію Олександра Лопухова очолити навчально-виховний процес у 1980 році. І особливо був схвильований довірою колективу КДХІ, коли у 1988 році, у листопаді місяці був обраний на посаду ректора. Давно це було, всі ми багато зробили, щоб повернути навчальному закладу його історичний статус і назву, вийшли на найвищий рівень акредитації і, врешті, стали Національним мистецьким навчальним закладом. Були відкриті нові спеціальності, майстерні, запрошені провідні фахівці, у тому числі багато молодих митців, які закінчили нашу Академію. Діє аспірантура і спеціалізовані Ради з мистецтвознавства та з теорії і історії архітектури.

У 2003 році розпорядженням Кабінету Міністрів України і наказом Міністерства культури і мистецтв України відкрито Кримську філію Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури у м. Сімферополі.

Філія була проліцензована МОН України і остаточно акредитована на II рівень акредитації в минулому році. Філія випускає бакалаврів з двох спеціальностей: «Живопис» і «Графічний дизайн».

Академія, її випускники стали відомими у світі. У нас навчається 10 відсотків іноземних студентів. Чимало наших випускників стали відомими і, я б сказав, видатними митцями і педагогами, які працюють в Україні і поза її межами.

Пожвавилися за цей період і міжнародні стосунки Академії з навчальними закладами світу.

Діють п'ять угод з КНР, у місті Сучжоу щороку працюють наші асистенти-стажисти, готуючи для Академії китайських абітурієнтів.

Підписано три угоди з вишами Польщі: Вроцлавською, Краківською і Академією у Лодзі; угода з Угорським університетом образотворчого мистецтва (Будапешт); угоди з Узбецьким, Вірменським і Казахським вищими мистецькими навчальними закладами; меморандуми з Академією мистецтв у Латвії, Хорватії у Загребі і Софії (Болгарія).

Зазначеній роботі сприяє наша тісна співпраця з Міністерством культури України, Міністерством освіти і науки України, Національною академією мистецтв України і Національною спілкою художників України.

Підкреслюю, я не розглядаю цей звіт як свій власний. Все, що зроблено – зроблено завдяки прекрасному, талановитому колективу Академії. Думки й ідеї, творчі і наукові діяння провідних професорів – членів Вченої ради, працівників намагався підтримати, розвинути й довести до логічного завершення.

Закон діалектики спонукає нас докласти зусиль для подальшого розвитку і, безумовно, ніякого завершення цього процесу не може бути. Час швидко плине, багато в чому ми вже відстаємо.

Необхідно побачити себе, нашу освітянську мистецьку систему у співставленні, порівнянні з процесами в Україні і світі. Зберігаючи вагомий, глибокий національний традиції, ідентифікуватися у світі. Не робити похапцем необдуманих кроків, але й не бути закритими до всього, що зробить нас кращими.

Попереду, як завжди, великі відповідальні завдання. Перш за все, зберегти нашу самобутню художню школу, традиції, закладені найкращими художниками-педагогами минулих років.

І сьогодні ми повинні пригадати засновників Академії, створеної у 1917 році за ініціативи видатних діячів науки, культури і мистецтва – першого Президента України, академіка Михайла Грушевського, вчених Дмитра Антоновича і Григорія Павлуцького, художників Василя і Федора Кричевських, Михайла Бойчука, Олександра Мурашка, Георгія Нарбута, Миколу Бурачека, Михайла Жука, Абрама Маневича.

З великою шаную ми згадуємо Костя Єлеву, Івана Врону, Олексія Шовкуненка, Карпа Трохименка, Іллю Штільмана, Володимира Костецького, Василя Касіяна, Олександра Пашенка, Михайла Лисенка, Макара Вронського, Платона Білецького, Валентина Борисенка, Володимира Заболотного, Євгена Катоніна, Анатолія Добровольського, Бориса Приймака, Юрія Асеева, Мусія Катерногу, Миколу Тищенко, Олександра Тищенко, Михайла Дерегуса, Івана Селіванова, Леоніда Чичкана.

Недавно пішли від нас Георгій Якутович, Віктор Шаталін, Віктор Пузирков, Вілен Чеканюк, Іван Макогон, Сергій Подер'янський, Наталія Чмутіна, Тетяна Яблонська, Данило Лідер, Олександр Лопухов, Юрій Бондаренко, Віктор Задорожній, Василь Бородай, Микола Михайлюк і інші, яких ми завжди будемо пам'ятати.

Ми повинні примножити наші традиції у зв'язку з вимогами часу, змінюючи матеріально-технічні умови навчання студентства і праці співробітників. Намагатися мати найсучасніше обладнання для навчального процесу. Зрозуміло, в сучасних умовах зробити це дуже важко, але відступати не можна. Кожен з нас, особливо керівники всіх рівнів в Академії, повинні знайти в собі сили, розум, ініціативу для освоєння нових умов у створенні сучасного рівня підготовки фахівців.

Ми йдемо до 100-річчя Академії. На ректораті 2012 року затверджена «Комплексна програма перспективного розвитку НАОМА до 2017 року». Маємо надію на допомогу нашої української влади, керівництва району і міста. Але, все це може бути зроблено тільки з нашої ініціативи, нашого великого бажання працювати.

Якщо мені буде довірено працювати в Академії на посаді ректора, обіцяю вам, що буду намагатися це зробити. Двері ректорату, як завжди, будуть відчинені для всіх, хто бачить шляхи вирішення цих проблем і готовий їх виконати. Зараз в Академії створена молода дієва команда молодих проректорів і деканів.

Вірю, що ми здатні багато зробити для Академії, для нашої молоді, для майбутнього нашого мистецтва».

В обговоренні звітної доповіді, порушених в ній актуальних проблем та перспектив їхньої реалізації взяли участь професори академії: Петро Коваль, Василь Перевальський, Микола Стороженко, Володимир Чепелик, Андрій Яланський та ін.

Пропонуємо короткий виклад їхніх виступів.

П. М. Коваль, завідувач кафедри архітектурних конструкцій, зупинився на високій моральній якості претендента А. В. Чебикіна: вмінні поєднувати вимоги з толерантністю, повагою до творчої особистості. «Я працюю у Академії п'ятий рік, перед цим працював більше 20 років у Національному університеті «Львівська політехніка» і сім років директором ДерждорНДІ у м. Києві. Тому, оцінюючи роботу ректора НАОМА проф. Чебикіна А. В., у мене є з чим порівнювати. [...] З власного досвіду знаю, як нелегко зараз працювати керівником. В умовах обмеженого фінансування необхідно не просто утримувати, а й розвивати Академію. Андрій Володимирович це робить самовіддано, талановито, уміло. Вражає й те, що, займаючись важкою адміністративною роботою, він зберіг кращі людські якості і створив в Академії справді творчу атмосферу. Я знаю, що Андрій Володимирович вміє організувати роботу в Академії і має хорошу команду. Наш ректор поєднує вимогливість у роботі з повагою і довір'ям до працівників в Академії, що дуже важливо для творчого ВНЗ. Це допомагає розвивати і вдосконалювати навчальний процес. Без сумніву, в Академії є й проблеми, які необхідно вирішувати, але треба усвідомлювати, що і ми повинні брати активну участь у їхньому вирішенні. Так, наша кафедра влітку цього року проявила ініціативу і власними силами виконала частину робіт поточного

ремонту, але всі проблемні питання цих робіт допоміг нам вирішити про-ректор з господарської роботи і його структурні підрозділи. Тому звертаю-ся до завідувачів кафедр проявляти більше ініціативи на місцях у вирішен-ні проблемних питань».

Доповідач зазначив, що та духовна атмосфера, яка панує в Академії, скла-лася саме завдяки А. В. Чебикіну, бо всі зовнішні негаразди не переносяться у стіни Академії. Проблем багато, але це проблеми й нашої держави, бо посту-пово всі питання фінансового плану, матеріально-технічного забезпечення вирішуються.

Закликав підтримати кандидатуру Чебикіна А. В. на посаду ректора НАОМА.

В. Є. Перевальський, завідувач кафедри графічних мистецтв, розповів при-сутнім, що знає А. В. Чебикіна вже 50 років та нагадав присутнім про те, що Чебикіна А. В. люблять студенти за його людяність, чесність, порядність.

Закликав підтримати кандидатуру Чебикіна А. В. на посаду ректора НАОМА, бо йому альтернативи немає.

М. А. Стороженко, професор кафедри живопису і композиції зазначив, що в порівнянні з попередніми ректорами, за часів керівництва яких йому випало працювати ще з 1950-х років, А. В. Чебикіну набагато складніше працювати за умов остаточного принципу фінансування науки і культури, запровадження новачій у сфері форм навчання і приєднання України до європейської системи освіти, в часи суцільної комп'ютеризації та інформатизації.

Доповідач наголосив, що А. В. Чебикін «...багаторічно причетний до творення національної культури, як керівник головного ВНЗ з худож-ньої освіти і як визначний художник-майстер. Зберігає школу, в якій фах, якість фаху є домікантою у творенні образотворчої культури в Україні. [...] Разом з колективом долає всі труднощі, плідно працює і підтримує висо-кий європейський рівень освіти в Академії. А. В. Чебикін зберіг демокра-тичні принципи управління, чесність, високий професіоналізм, талант, без яких не може здійснюватися керівництво мистецьким закладом, він має цілісний світогляд на суспільне буття».

Насамкінець закликав підтримати кандидатуру А. В. Чебикіна на посаду ректора НАОМА.

В. А. Чепелик, професор кафедри скульптури, відзначив, що наявна в Акаде-мії стабільність є завдяки мудрому керівництву Чебикіна А. В., який відстоює інтереси НАОМА на вищому рівні, пропагує досягнення педагогів-митців за кордоном і забезпечує колектив матеріальними умовами для плідної праці.

Він також закликав підтримати кандидатуру А. В. Чебикіна на посаду рек-тора НАОМА.

А. В. Яланський, проректор з науково-педагогічної роботи, зазначив, що Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури є ста-більною мистецькою школою зі світовим рівнем визнання та чудовим колективом. Наголосив на важливості збереження темпів розвитку і ми-

стецьких досягнень, які колектив має під керівництвом А. В. Чебикіна. Закликав проголосувати за кандидатуру А. В. Чебикіна.

Після обговорення доповідей відбулось тасмне голосування, результати якого засвідчили, що ректором вкотре обрано дійсного члена і президента Національної академії мистецтв України, народного художника України, професора А. В. Чебикіна, який безперервно обіймає цю посаду упродовж 24 років. Під його виваженим і мудрим керівництвом Академія стала одним з найпрестижніших вищих навчальних мистецьких закладів не лише в Україні, а й в Європі. Досягнення в навчальній діяльності, впровадження сучасних методик у підготовці мистецьких кадрів з живопису, графіки, скульптури, архітектури, реставрації, сценографії та мистецтвознавства, потужний творчий потенціал, збереження вітчизняних традицій у новітній педагогіці визначили її міжнародну репутацію, почесне місце лідера мистецької освіти.

На підставі рішення зборів Міністерство культури України 9 грудня 2013 року видало наказ № 881/0/17–13 про *призначення Чебикіна Андрія Володимировича на посаду ректора Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури*.

Щиро вітаємо Андрія Володимировича з перемогою!

Ніна Саєнко,
заслужений діяч мистецтв

Випускники НАОМА 2013 року

У 2013 році Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури випустила 321 молодого фахівця. Нижче подаються прізвища випускників і теми їхніх дипломних робіт на здобуття освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Живопис

Майстерня станкового живопису

Освітньо-кваліфікаційний рівень магістра одержали:

Акіменкова К.В. – 1. «Новий Едем». 2. Теоретична робота «Магічний реалізм як визначений напрям у західному мистецтві ХХ століття»; *Істратова Ю.Г.* – 1. «Моя планета – Хрещатик». 2. Теоретична робота «Нотатки викладача-початківця художньої школи. Методика та практика»; *Є Цзюнь* (КНР) – 1. «Світ ілюзій». 2. Теоретична робота «Простір та теплохолодність у живопису» (керівник – професор М.Є. ГУЙДА); *Лі Дань* (КНР) – 1. «Імператор». 2. Теоретична робота «Історичний жанр в європейському живопису ХVII – ХVIII ст.»; *Чжу Шеньяо* (КНР) – 1. Наложниця імператора». 2. Теоретична